

A photograph of several police officers in dark blue uniforms and high-visibility yellow vests with "POLIS" written on the back. They are standing on a grassy area, looking towards a crime scene in the background. A red fire truck is partially visible on the right. The image has a blue tint overlay.

LÄGESBILD KRING BROTT OCH TRYGGHET I NACKA KOMMUN (2025–2027)

KFKS-2025-00723
2025-09-17

Sammanfattning

I juli år 2023 trädde lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Enligt lagen ska kommuner bidra till att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett effektivt sätt och att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag, lägesbild, tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och tar visst ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Av det skälet ska kommuner ta fram en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område. Detta är den första lägesbilden, även om kommunen har arbetat systematiskt med brottsförebyggande insatser sedan 1997.

Lägesbilden visar polisanmälda brott, upplevd trygghet och ungdomsbrottslighet, uppdelat på olika kommundelar. Datakällorna inkluderar polisanmälda brott från Nacka lokalpolisområde (LPO) och Brottsförebyggande rådet (Brå), trygghetsundersökningarna (Origo Group och Stiftelsen Tryggare Sverige) samt Stockholmsenkäten (Stockholm stad).

Brottsutvecklingen nationellt (Det svenska tillståndet)

Trots att flera brottstyper, särskilt våldsbrott, har minskat i Sverige, tror ändå 86% av befolkningen att brottsligheten ökar, vilket är samma uppfattning sedan år 2006. Forskning fokuserar numera på orsaker till brottsminskning snarare än orsaker till brott. Trots den nedåtgående generella trenden har en viss del av brottsligheten ändå ökat: bidragsbrott, bedrägerier och skjutvapenvåld, drivet av en växande kriminell ekonomi.

Övergripande utveckling

Nacka har låg brottsnivå i jämförelse med riket i stort. Polisanmälda brott har minskat sedan 2021 och mellan 2023–2024 med 93 anmälningar. Mängdbrott (bedrägerier, tillgreppsbrott, trafikbrott, skadegörelse) utgör 64,9 % av brotten. Våldsbrott och skadegörelse minskar, däremot har bedrägeribrottsligheten ökat kraftigt – 169,9 % sedan år 2020. Den självrapporterade utsattheten för brott är generellt lägre och tryggheten är högre än rikssnittet. Nacka har bland det lägsta antalet polisanmälda brott per 100 000 invånare i jämförelse med Nackas jämförelsekommuner (Värmdö, Täby, Tyresö, Danderyd, Lidingö, Sollentuna). Kommunen har också färre polisanmälda fall av misshandel, rån, inbrott och skadegörelse än flertalet av jämförelsekommunerna.

Tryggheten har förbättrats enligt Origo Groups mätningar, där 2024 är det tryggaste året sedan 2020. Trygghetsmätningen (Stiftelsen Tryggare Sverige) visar också ett lågt problemindex (1,30), jämfört med medelvärdet för Sverige kommuner (2,0) och Nackas invånare har ett högt förtroende för polis och kommun. Ett undantag är områden med dålig belysning, där invånarna upplever högre otrygghet än genomsnittet i Sverige.

Elever i årskurs 9 rapporterar att de upplever ökad brottslighet, särskilt egendomsbrott, men nivåerna är fortfarande lägre än resultatet för 2005. I gymnasiets årskurs 2 minskar nivåerna och generellt har utsatthet för brott minskat, men mobbning ökar och är ett ihållande problem.

Utveckling i kommundelar

Älta har minst brott per capita, Fisksätra och Sicklaön flest. Fisksätra har högst problemindex av kommundelarna (2,19), men visar också en tydlig förbättring över tid. Tryggheten ökar i de flesta delar. I Boo syns störst negativ utveckling i ungdomsbrottsligheten, medan Fisksätra och Sicklaön uppvisar positiva trender.

Slutsats

Nacka är en trygg kommun med låg brottsnivå och starkt förtroende för samhällsaktörer. Utmaningar kvarstår, särskilt kopplade till ungdomsbrott (mobbning) och ökade bedrägerier. Fortsatt långsiktigt, kunskapsbaserat och lokalt anpassat arbete krävs för att tryggheten ska öka för alla.

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund och förutsättningar.....	5
2.	Avgränsning och metod.....	6
3.	Brottsutvecklingen Nationellt (Det svenska tillståndet)	8
4.	Övergripande lägesbild	10
4.1.	Brottsutvecklingen i Nacka kommun.....	10
4.2.	Tryggheten i Nacka kommun	12
4.3.	Ungdomsbrottslighet i Nacka kommun	14
5.	Nacka kommun	17
5.1.	Brottsutveckling.....	17
5.2.	Trygghet	19
6.	Bedrägeribrott.....	22
7.	Jämförelse mellan kommundelar	26
7.1.	Brottsutveckling.....	26
7.2.	Trygghet	27
7.3.	Ungdomsbrottslighet.....	28
7.4.	Sammanfattning.....	28
8.	Slutsats och analys.....	30
9.	Bilagor	34
10.	Källhänvisning	35

I. Bakgrund och förutsättningar

Enligt lagen (SFS 2023:196) är samtliga kommuner i Sverige skyldiga att upprätta en lägesbild som omfattar en kartläggning, analys samt en åtgärdsplan gällande brottsligheten och tryggheten inom kommunen. Syftet är att främja ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Lagen innebär också ett krav och ansvar på att samordna det brottsförebyggande arbetet. Lägesbilden ska enligt lag uppdateras minst vartannat år och inkludera en uppföljning av den antagna åtgärdsplanen.

Nacka kommun har arbetat strategiskt med det brottsförebyggande arbete under en längre tid. År 1997 startades ett brottsförebyggande råd upp i Nacka med anledning av den dåvarande regeringens brottsförebyggande program ”Allas vårt ansvar” (Ds 1996:56). Nacka kommun samverkar idag med polisen, civilsamhället, näringslivet, SKR, Region Stockholm och Brå inom ramen för olika brottsförebyggande initiativ. 2022 tillsattes ett trygghetsutskott, KSTU, som ersatte det tidigare Brå. KSTU arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen med att öka den lokala tryggheten och har som uppdrag att samordna det brottsförebyggande arbetet i kommunen. Förutom kommunens trygghetsutskott har KSTU utsett arbetsgrupper i alla fyra kommundelar som också arbetar för att öka den lokala tryggheten. I arbetsgruppen möts bland annat representanter från skola, fritidsgårdar, fastighetsägare, föreningsliv och näringsliv tillsammans med polis och räddningstjänst. Målet är att arbeta tillsammans utifrån lokala förutsättningar och lägesbilder för att öka tryggheten i Nacka kommun.

2. Avgränsning och metod

Denna lägesbild utgår ifrån följande datamaterial:

Polisanmälda brott som redovisas har inhämtats från Nacka lokalpolisområde, LPO och avser Nacka kommun samt dess kommundelar: Älta, Sicklaön, Boo och Saltsjöbaden/Fisksätra. Brottskategorierna som omfattas av denna sammanställning är: misshandel, narkotikabrott, fullbordade inbrott (villa, radhus, lägenhet), tillgreppsbrott (exklusive butik), skadegörelsebrott (samtliga), skadegörelsebrott (klotter), rån, våld i parrelation samt bedrägeribrott. Kartläggningen bygger på det totala antalet anmälningar inom respektive brottskategori, och kommer att visa utvecklingen för åren 2020–2024.

Polisanmälda brott per 100 000 invånare som redovisas har inhämtats från Brå:s nationella statistik och ska ge en fördjupad och kompletterande bild av brottsligheten i Nacka kommun. Statistiken beräknad per 100 000 invånare utgör ett mer rättvist mått och möjliggör jämförelser mellan kommuner samt mot riket i stort. Denna metodik öppnar även upp för analyser över en längre tidsperiod, då underlaget sträcker sig långt tillbaka i tiden, från 1997–2024.

Trygghetsundersökning (Origo Group) är ett samarbete mellan Polisregion Stockholm och samtliga kommuner i Stockholms län, inklusive Gotland. Undersökningen har genomförts av Origo Group under åren 2020, 2021, 2023 och 2024. Syftet med undersökningen är att kartlägga invånarnas upplevelser och uppfattningar kring trygghet och brottslighet inom det lokala området. Frågeområdena inkluderar frågor om otrygghet, oro för brott, erfarenheter av ordningsstörningar, utsatthet för brott samt förtroende för den lokala polisen och kommunen. Lägesbilden fokuserar på följande områden: otrygghet att vistas ute ensam en sen kväll, mörka områden med dålig belysning, förekomst av klotter, kriminella gäng och ungdomar som stör ordningen, samt utsatthet för stöld, bedrägeri, hot och skadegörelse. Resultaten redovisas i procent av det totala antalet svarande i undersökningen.

Trygghetsmätning (Stiftelsen Tryggare Sverige) är en enkätstudie framtagen av Rikspolisstyrelsen år 2002 och har sedan dess använts nationellt, med undantag för Polisregion Stockholm som från 2020 genomför sin egen mätning. Undersökningen görs av Stiftelsen Tryggare Sverige och bygger på ett problemindex från 0 till 6, där 0 innebär ett obefintligt problem och 6 ett alarmerande problem. Indexet baseras på medelvärden från 32 olika kategorier, där mätningen från mars 2003 fungerar som referenspunkt. Mätningen omfattar frågor om trygghet, oro för brott, utsatthet, problem i bostadsområdet, trafikrelaterade problem samt polisens agerande. I denna kartläggning fokuseras särskilt på: nedskräpning, skadegörelse, störande ungdomsgäng, våldsamma bråk utomhus, utsatthet för stöld, hot, bedrägeri, oro för brott, otrygghet ute ensam samt avstående från aktiviteter. Detta underlag visar statistik från år 2016–2024 i denna lägesbild.

Stockholmsenkäten som är en enkätundersökning, genomförs av Stockholms stad för att kartlägga ungdomars levnadsvanor, hälsa och livsvillkor.

Undersökningen riktar sig till alla elever i skolor 9 samt gymnasiets årskurs 2 i hela regionen, och har genomförts vartannat år sedan början av 2000-talet. I denna kartläggning fokuseras särskilt på två huvudområden: **Begångna brott**, där följande kategorier ingår: klotter, snatteri, hot eller våld (lindrigt), misshandel, allvarliga egendomsbrott (ex. stöld av moped, mc eller bil), mobbning samt skolkning. **Utsatthet för brott**, där följande kategorier ingår: bestulen, allvarligt hotad, misshandlad, mobbad och rånad. Resultaten redovisas i procentandelar baserade på det totala antalet elever som besvarat enkäten.

Triangulering av data

Genom att använda dessa tre dataunderlag skapas en triangulering som ger en samlad lägesbild av brotts- och trygghetssituationen i Nacka. Polisanmälda brott från Nacka lokalpolisområde, LPO, ger en objektiv grundbild och en möjlighet att analysera problematiken på kommunalsnivå, medan Brottsförebyggande rådets statistik bidrar med ett nationellt referensvärde och en längre tidsperiod. Trygghetsundersökningar belyser brottsutsatthet och trygghet, faktorer som ofta präglas av ett högt mörkertal och som inte fullt ut kan fångas upp i statistiken över polisanmälda brott. Stockholmsenkäten, som är en totalundersökning som riktar sig till ungdomar och ger ytterligare insikter om brottslighet och utsatthet. Tillsammans ger detta underlag en nyanserad och faktabaserad lägesbild, med hög tillförlitlighet, för att säkerhetsställa att en så fullständig och sanningsenlig lägesbild som möjligt tas fram.

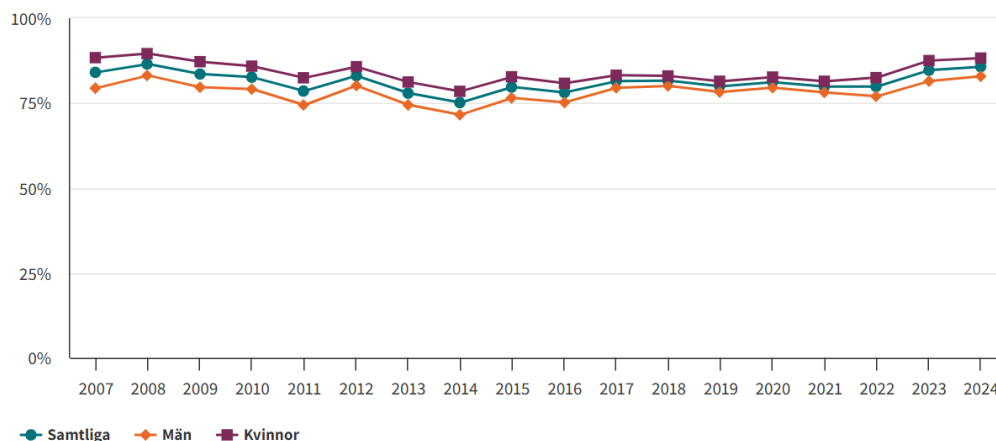
3. Brottsutvecklingen Nationellt (Det svenska tillståndet)

Den så kallade ”*Crime drop*” eller den ”*ojämlika brottsligheten*” representerar en oväntad och betydande förändring i brottsutvecklingen, både i Sverige och internationellt. Under de senaste decennierna har en tydlig minskning av flera typer av brott, särskilt våldsbrott, dokumenterats i forskningen. Trots detta kvarstår en utbredd uppfattning bland allmänhet, medier och politiker att brottsligheten ökar. Detta gäller inte minst i Sverige.

Samtidigt visar statistik över polisanmälda brott en annan utveckling. Flera brottstyper uppvisar en tydligt minskande trend, vilket står i kontrast till den allmänna opinionen. Aktuell svensk och internationell forskning fokuserar därför i allt högre grad idag på att förstå vilka faktorer som ligger bakom denna brottsminskning, snarare än att enbart undersöka orsaker till brott.

Enligt den Nationella trygghetsundersökningen (NTU), genomförd av Brottsförebyggande rådet, uppgav 86 procent av de svarande (Y axel) år 2024 att de tror att brottsligheten i Sverige har ökat – antingen något eller kraftigt. Denna uppfattning har varit stabil sedan undersökningens start år 2006 (Brå 2024, s. 75). Vilket uppvisas i nedanstående graf.

Har brottsligheten ökat något eller kraftigt de senaste åren? – Enkätundersökning NTU.

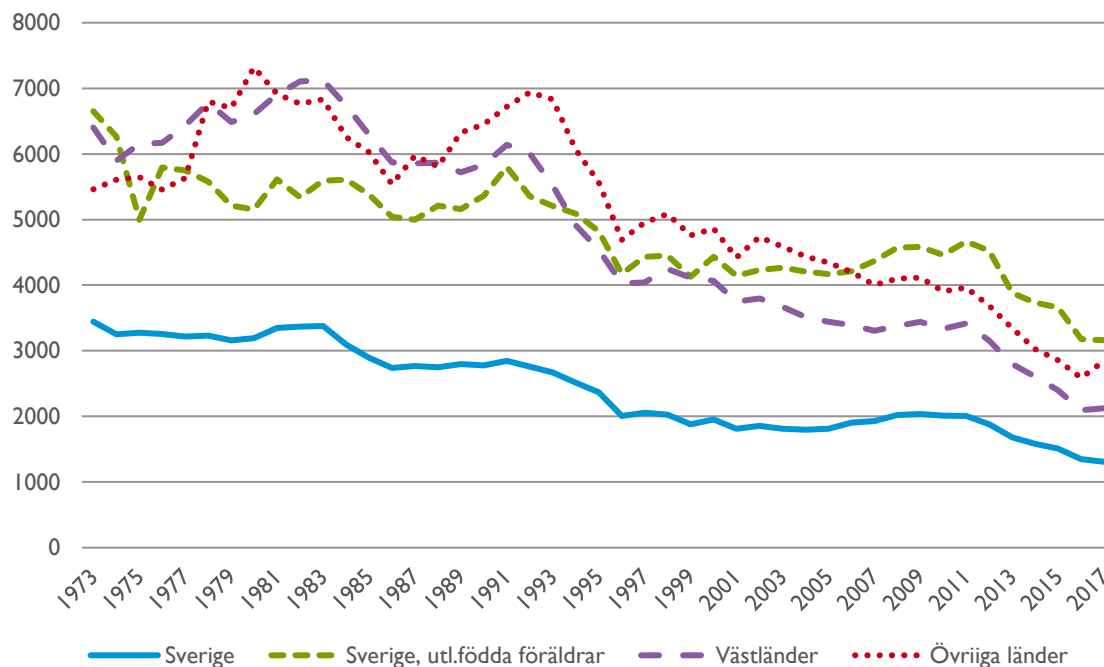

Källa: Brottsförebyggande rådet (NTU)

Andelen män som lagförs för brott har minskat de senaste 40 åren, oavsett bakgrund. Överrepresentationen bland personer med utländsk bakgrund har dock förändrats. För utlandsfödda män, både från västländer och övriga världen, är nivåerna på 2010-talet lägre än under 1990-talet och början av 2000-talet. Bland utlandsfödda kvinnor minskar lagföringarna, medan nivåerna för svenskfödda kvinnor är mer oförändrade. Detta märks särskilt vid stöldbrott,

som är den vanligaste lagföringstypen bland kvinnor. Grafen nedan visar utvecklingen efter utländsk bakgrund.

Brottsbelastning utifrån härkomst

Lagföringar 1973–2017. Samtliga brott efter härkomst. Män per 100 000 (15–75 år; standardiserat för ålder).* Felipe Estrada "Den ojämlika brottsligheten".

Brotten som ökar

Trots den generella nedåtgående trenden av brott i Sverige ser vi tydligt att vissa brott ändå har ökat över tid. Den kriminella ekonomin har kraftigt förbättrats, främst genom en ökning av bidragsbrott (välfärdsbrott) och bedrägerier. Andelen skjutvapenvåld har också ökat. Dessa tre faktorer hänger ihop, eftersom den växande kriminella ekonomin ger fler möjligheter att finansiera skjutvapenvåld. Skjutningar och sprängningar är främst uppgörelser inom den kriminella miljön och genererar inga vinster, men kostnaderna är betydande.

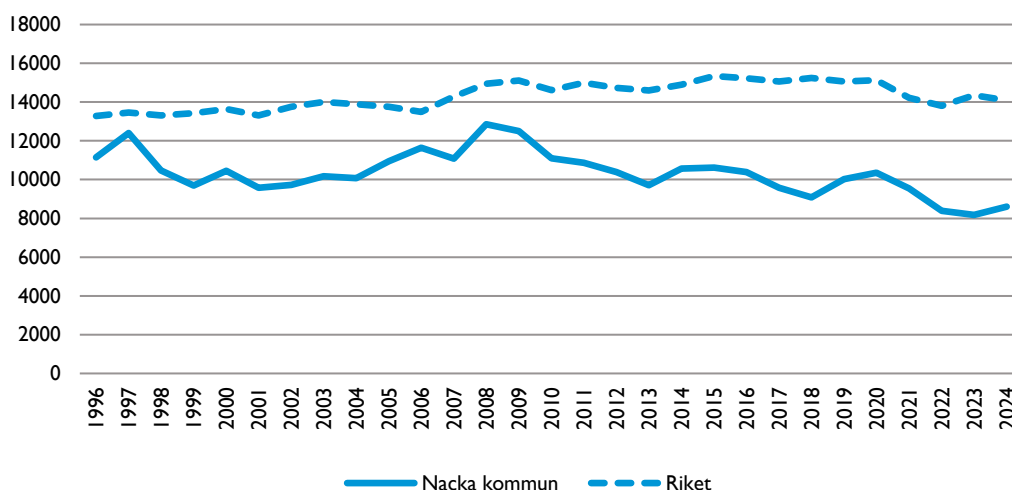
4. Övergripande lägesbild

Nacka kommuns brottslighet och otrygghet

4.1. Brottsutvecklingen i Nacka kommun

Nacka kommun har, sett till en längre tidsperiod, visat en relativt stabil nivå av polisanmälda brott per 100 000 invånare. Det innebär att även om befolkningen har ökat har antalet anmälda brott per capita förblivit förhållandevis konstant. År 1997 var siffrorna ungefär desamma som år 2024. En nedåtgående trend kan dock observeras när man ser till hela tidsperioden, då antalet brott har minskat successivt sedan år 1997. I korthet har Nacka upplevt en minskning av polisanmälda brott per 100 000 invånare, men för att verkligen bedöma utvecklingen krävs en djupare analys av andra faktorer som kan påverka statistiken.

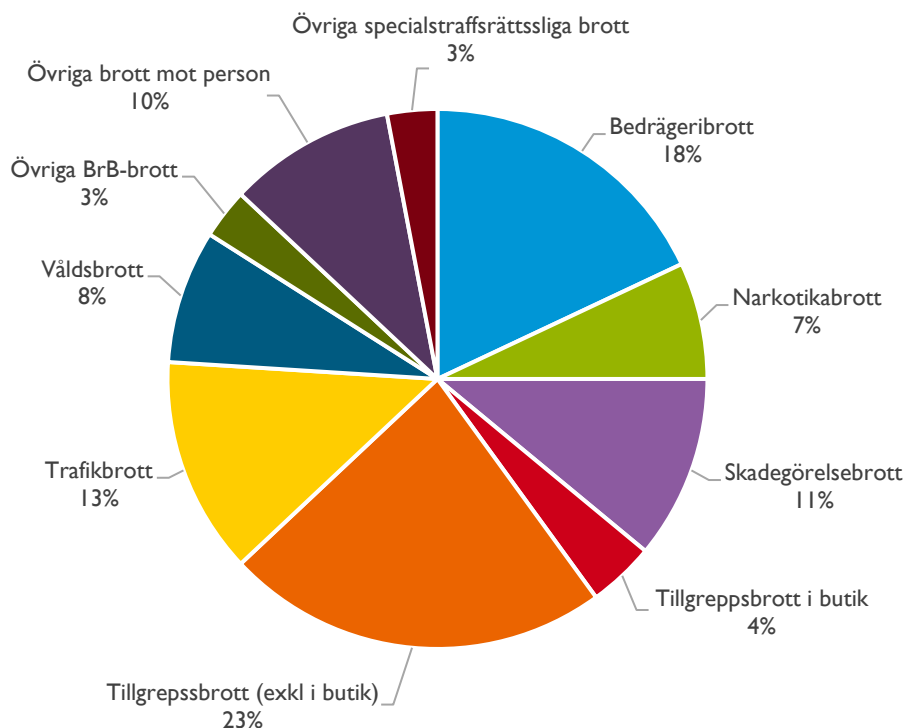
Totalt antal anmälda brott i Nacka kommun och i riket, per 100 000 invånare

Källa: Brotsförebyggande rådet

För att få en mer omfattande förståelse för den polisanmälda brottsligheten i Nacka kommun, dess omfattning och utveckling, presenteras i diagrammet nedan en nedbrytning av den totala polisanmälda brottsligheten. I Nacka kommun är den brottslighet som utgör den största andelen av de polisanmälda brotten så kallade mängdbrott. Mängdbrotten omfattar följande brottstyper: bedrägeribrott, skadegörelse, tillgreppsbrott, tillgreppsbrott i butik samt trafikbrott. Tillsammans utgör dessa brott **64,9%** av det totala antalet polisanmälda brott i Nacka kommun år 2024. Denna brottslighet kommer därmed att stå i fokus för vidare analyser och åtgärder, då den representerar en betydande andel av den sammantagna brottsligheten i kommunen.

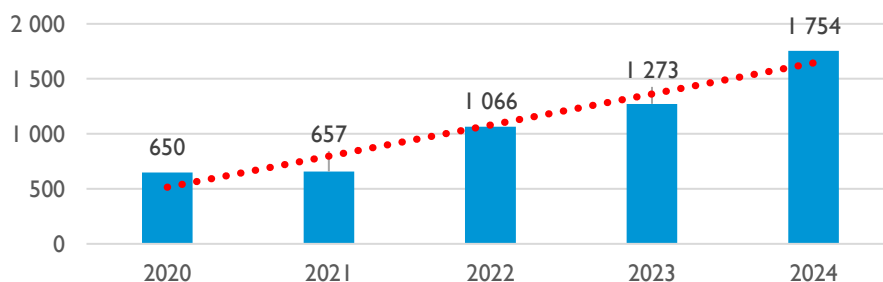
Totalt antal anmälda brott: 9785 (2024)

Källa: Polismyndigheten

Det ovanstående diagrammet visar brottslighetens fördelning. Ser vi till förändringen mellan 2020 och 2024, kan en positiv trend noteras i Nacka kommun där de totala antalet polisanmälda brott per borttskategorier uppvisar en minskning, med undantag för bedrägeribrott som i stället visar en markant ökning. Bedrägeribrott har haft en stadig uppåtgående trend sedan 2020 och ökningen fram till 2024 uppgår till 1 104 anmälningar vilket motsvarar en ökning med 169,9 procent. Denna utveckling av ökad bedrägeribrottslighet är inte enbart begränsad till Nacka kommun, utan en liknande trend kan observeras även i andra kommuner. (Se avsnitt om bedrägerier).

Bedrägeribrott i Nacka kommun

Källa: Polismyndigheten

4.2. Tryggheten i Nacka kommun

Som ett komplement till polisanmälda brott används i denna lägesbild två trygghetsundersökningar. Dessa undersökningar ger insikter om otrygghet, oro och utsatthet för brott.

Tryggheten i Nacka kommun har ökat, och år 2024 uppvisas låga siffror. Den självrapporterade utsattheten för brott har minskat över tid i samtliga kategorier, med undantag för bedrägeribrottsligheten, som i stället visar en viss ökning.

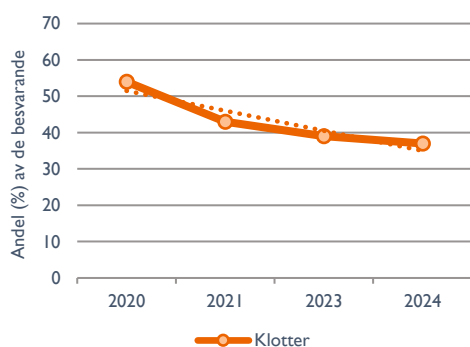
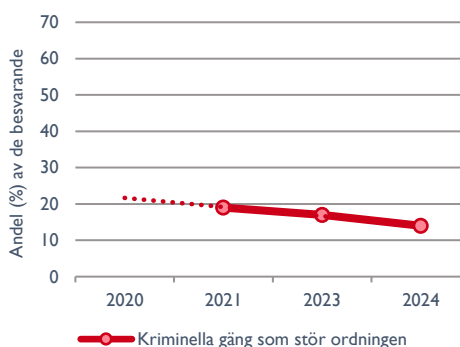
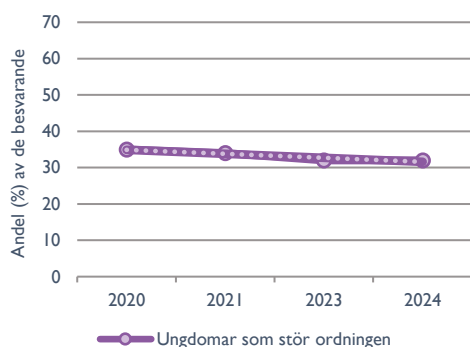
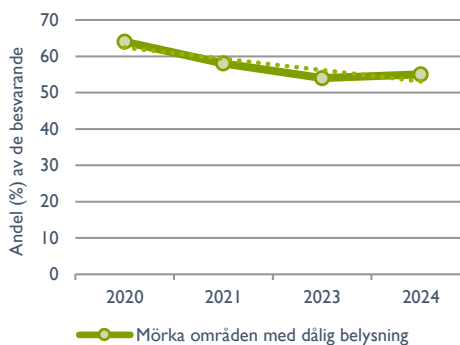
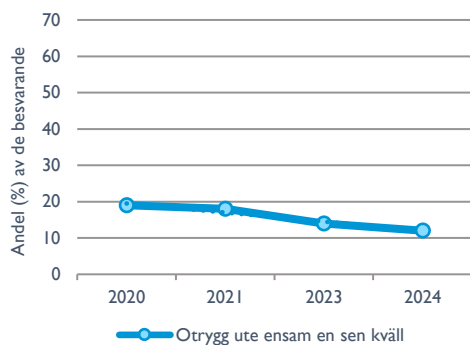
Utsatthet för brott (2020–2024)

Källa: Origo Group

När det gäller otrygghet i den offentliga miljön kan vi se en positiv trend, där både otryggheten och utsattheten har minskat. År 2024 är det år som uppvisar den lägsta andelen självrapporterad otrygghet i offentlig miljö sedan mätningarna inleddes år 2020.

Otrygghet i offentlig miljö (2020–2024)

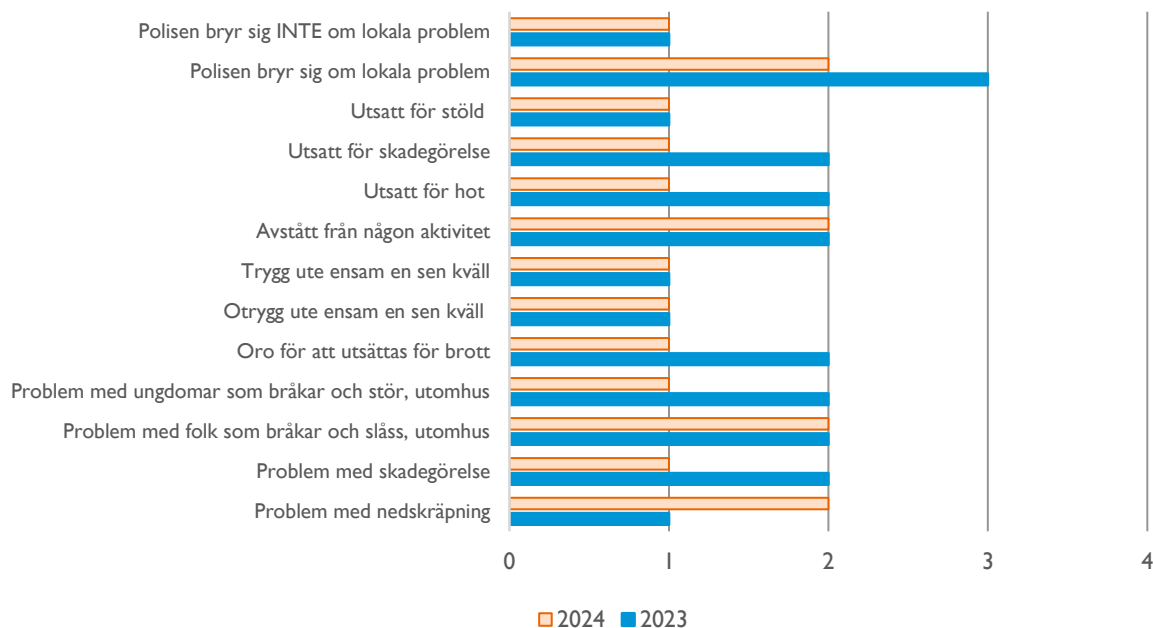

Källa: Origo Group

* Kriminella gäng som stör ordningen, visar endast statistik från 2021

Denna utveckling kan också illustreras genom följande tabell, som i stället visar ett problemindex.

Indexvärdet för samtliga brottskategorier ligger under 2, vilket innebär att problemen inte är särskilt påtagliga. Flertalet kategorier uppvisar dessutom poängindex 1, vilket indikerar att problemen inte alls är påtagliga. Vidare kan vi observera att mellan 2023 och 2024 uppvisar majoriteten av kategorierna även ett minskat poängindex.

Källa: Trygghetsmätningen (Stiftelsen Tryggare Sverige)

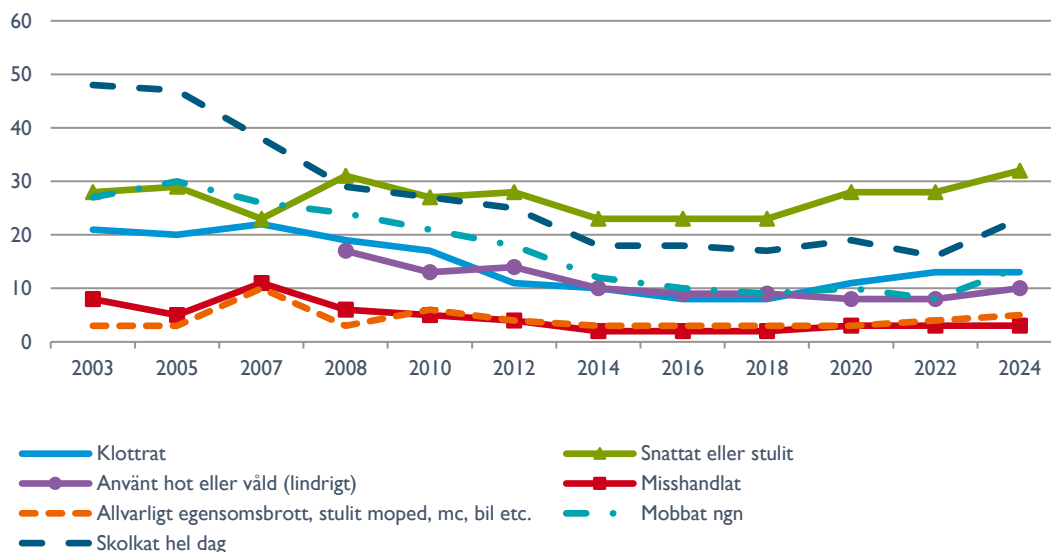
Nivå 0 = Närmast obefintligt problem. Nivå 1 = Inte alls påtagligt problem. Nivå 2 = Inte särskilt påtagligt problem. Nivå 3 = Ganska påtagligt problem. Nivå 4 = Påtagligt problem. Nivå 5 = Mycket påtagligt problem. Nivå 6 = Alarmerande påtagligt problem

4.3. Ungdomsbrottlighet i Nacka kommun

Den målgrupp som uppvisar en högre brottsproblematik än andra i Nacka är målgruppen ungdomar. I Stockholmsenkäten har elever i skolår 9 och gymnasieelever i årskurs 2 besvarat frågor om bland annat sin utsatthet för brott samt om de har begått brott. Resultaten visar att begångna brott bland elever i skolår 9 har följt en negativ trend under de senaste tre åren, där flertalet av brottskategorierna har ökat, särskilt under år 2024. Däremot kan vi se att samtliga brottskategorier, med undantag för allvarligt egendomsbrott, har minskat sedan 2005, och att nivåerna under 2024 är lägre än de var 2005.

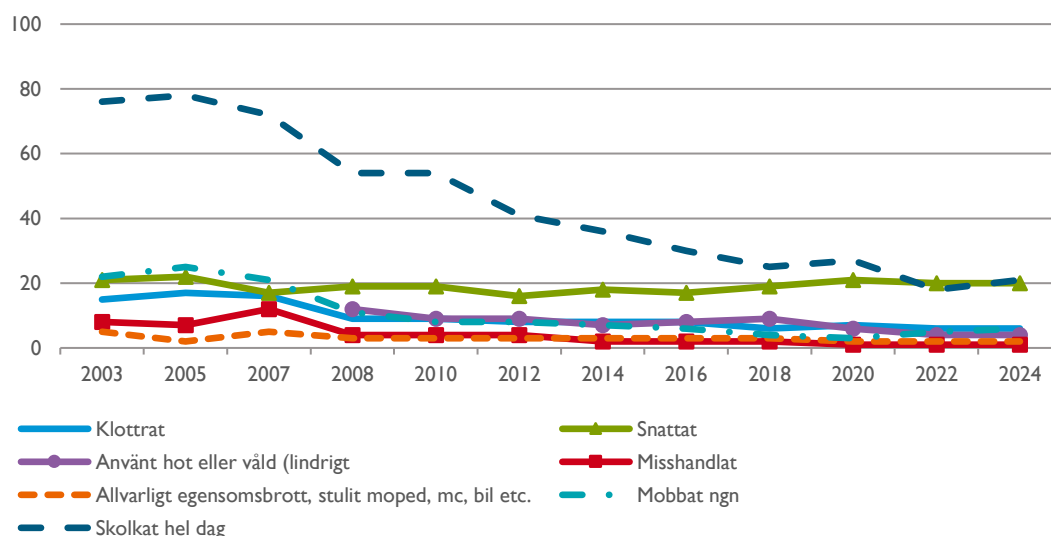
För gymnasieelever i årskurs 2 framträder en annan utveckling. Under de senaste tre åren har brottsligheten i stället minskat i majoriteten av brottskategorierna, även under år 2024. Dessutom kan vi konstatera att samtliga kategorier år 2024 är lägre än år 2005, vilket indikerar en positiv utveckling sett till en längre tidsperiod.

Begångna brott i skolår 9

Källa: Stockholm stad

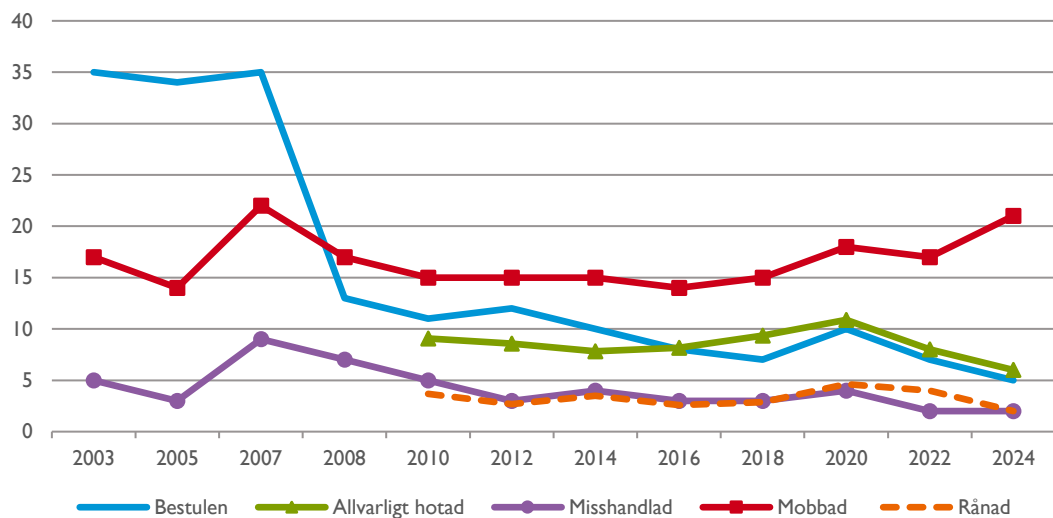
Begångna brott i gymnasieelever i årskurs 2

Källa: Stockholm stad

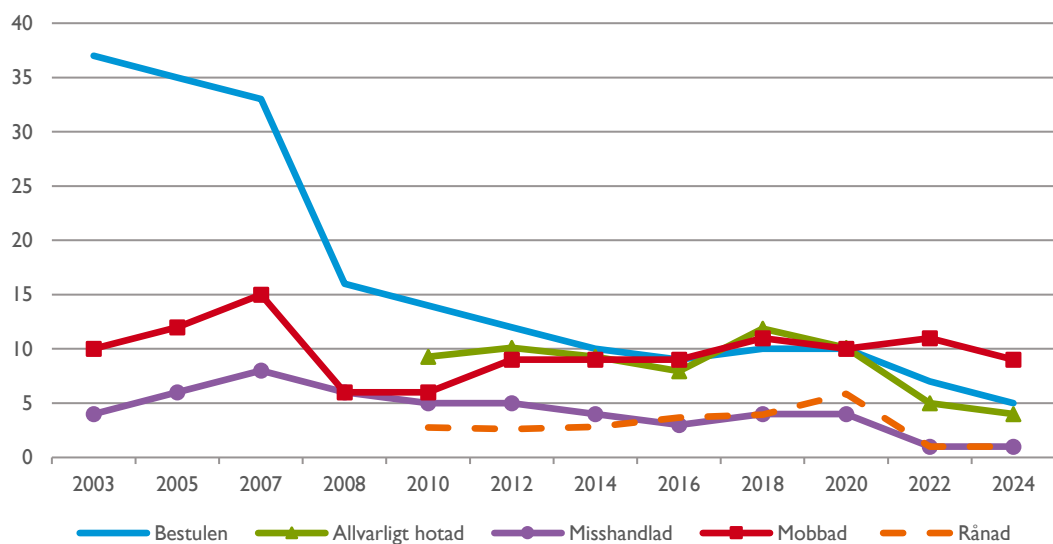
Ser vi till utsattheten för brott inom denna målgrupp kan vi i stället konstatera att både elever i skolår 9 och gymnasieelever i årskurs 2 upplever en minskad utsatthet för brott i majoriteten av kategorierna under de senaste tre åren. Ser vi till en längre tidsperiod, kan vi se att år 2024 är det år som uppvisar de lägsta resultaten sedan 2005. Däremot ser vi inte denna positiva utveckling i samtliga kategorier. En kategori som sticker ut är mobbning, som i stället visar en negativ utveckling över tid. Kategorin visar en ökad självrapporterad utsatthet, samt att fler elever har utfört mobbning, både elever i skolår 9 och gymnasieelever i årskurs 2.

Utsatthet för brott i skolor 9

Källa: Stockholm stad

Utsatthet för brott gymnasieelever i årskurs 2

Källa: Stockholm stad

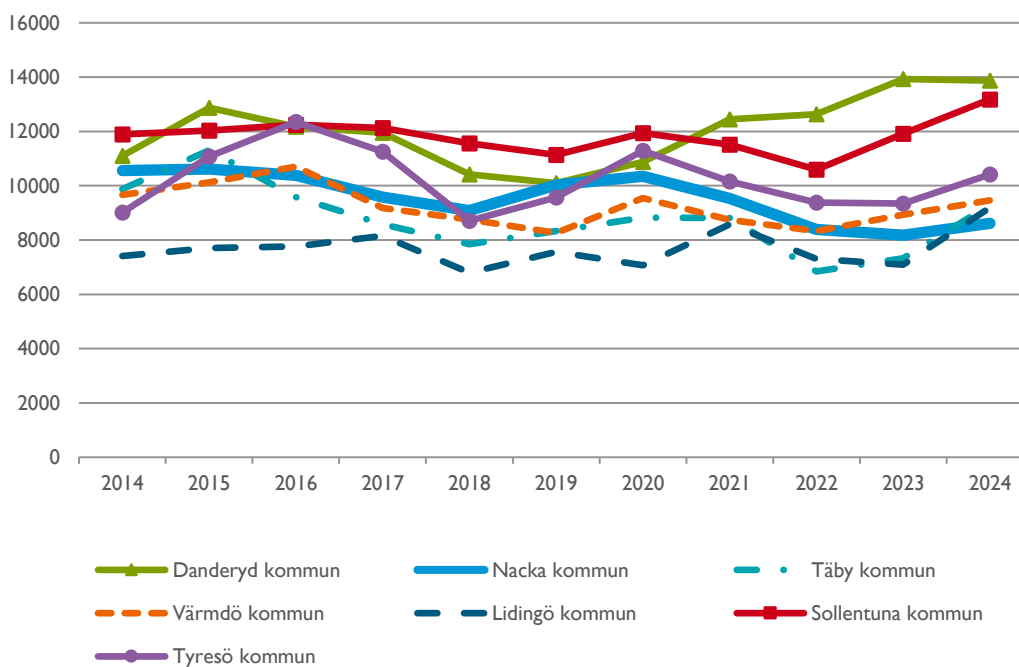
5. Nacka kommun

I jämförelse med andra kommuner och riket

5.1. Brottsutveckling

Nacka är en av de kommuner med ett lägre antal polisanmälda brott som är stabilt över tid. Vid en jämförelse mellan Nacka kommun och närliggande kommuner kan vi konstatera att Nacka ligger förhållandevis lågt när det gäller de totala polisanmälda brotten per 100 000 invånare. Under de senaste fem åren har antalet polisanmälda brott i Nacka minskat, vilket överensstämmer med utvecklingen i flera av Nackas jämförelsekommuner. År 2024 är Nacka den kommun som rapporterar det lägsta antalet polisanmälda brott per 100 000 invånare.

Antal anmälda brott, per kommun, per 100 000 invånare

Källa: Brottsförebyggande rådet

*Dessa kommuner är Nackas referens kommuner, på grund av bland annat politiskt styre och geografisk närhet.

Ser vi till det totala antalet polisanmälda brott under 2024, räknat per 100 000 invånare, framstår Nacka som en av de kommuner med lägst brottslighet i landet. Faktum är att Nacka placerar sig som näst bäst i denna jämförelse. Det som ytterligare förstärker detta resultat är att kommunen inte uppvisar några kategorier med särskilt höga brottsnivåer – det vill säga, inga kategorier där Nacka tillhör de kommuner med sämst utfall. Tvärtom finns det minst en brottskategori där Nacka uppvisar det bästa resultatet bland samtliga kommuner.

Detta innebär dock inte att Nacka är den kommun med absolut bäst sammantaget resultat, då andra kommuner kan ha fler topplaceringar eller ännu

lägre siffror inom specifika områden. Trots detta framstår Nackas brottsstatistik som klart positiv och kommunen placerar sig tydligt bland de bättre när det gäller den totala brottsligheten per capita.

Antal anmälda brott per 100 000 invånare, jämförelse mellan kommuner

	Totalt	Miss-handel	Stöld	Rån	Skade-görelse	Klotter	Trafik-brott	Narko-tika	Inbrott	Inbrotts-försök
Danderyd	13 930	409	3234	22	6331	3041	458	187	154	37
Lidingö	7090	378	1697	10	1137	717	415	482	58	25
Nacka	8179	488	2430	28	1391	834	333	628	50	12
Sollentuna	11 912	691	3004	58	2790	1605	393	638	78	34
Tyresö	9343	622	2139	26	2157	1309	297	1169	49	18
Täby	7327	354	2361	29	1221	485	431	327	75	11
Värmdö	8931	492	2930	30	1070	378	496	640	67	30

Källa: Polismyndigheten

Rött = Flest antal anmälda brott. Gult = Varken minst eller flest antal anmälda brott. Grönt = Minst antal anmälda brott.

Sett till brottsutvecklingen över tid, med fokus på de senaste tre åren, framträder en tydligt positiv trend för Nacka kommun, särskilt i jämförelse med Nackas jämförelsekommuner. När utvecklingen utifrån de olika brottskategorierna analyseras visar Nacka en förbättring i samtliga kategorier utom en: misshandel. Det innebär att Nacka är den kommun som uppvisar flest brottskategorier med en positiv utveckling över tidsperioden.

Jämförelse mellan kommuner, trender (2022, 2023, 2024)

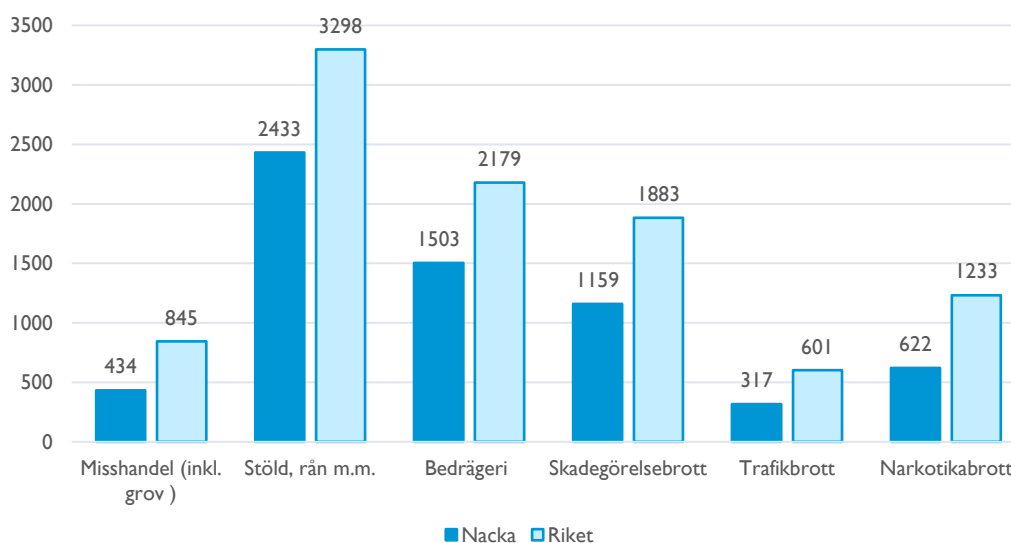
	Totalt	Miss-handel	Stöld	Rån	Skade-görelse	Klotter	Trafik-brott	Narko-tika	Inbrott	Inbrotts-försök
Danderyd	A	A	C	C	A	C	C	C	C	C
Lidingö	C	C	C	C	C	C	A	A	C	C
Nacka	C	A	C	C	C	C	C	C	C	C
Sollentuna	A	A	C	C	C	C	C	C	C	A
Tyresö	A	C	C	C	A	A	C	C	B	A
Täby	A	C	C	C	C	C	C	C	A	C
Värmdö	A	C	A	A	C	B	A	C	C	A

Källa: Polismyndigheten

Trend baserad på de tre senaste åren. Rött (A) = Negativ trend. Gult (B) = oförändrad trend. Grönt (C) = positiv trend.

Om vi jämför Nacka kommun med den nationella bilden och de olika brottskategorierna, framgår det att ingen av brottstyperna i Nacka uppvisar ett högre antal anmälda brott per 100 000 invånare än vad som rapporteras på riksnivå. Däremot observeras liknande trender i Nacka, men med ett lägre antal polisanmälda brott per brottskategori och per 100 000 invånare än i jämförelse med riket.

Brott per 100 000 invånare. Nacka jämfört med riket

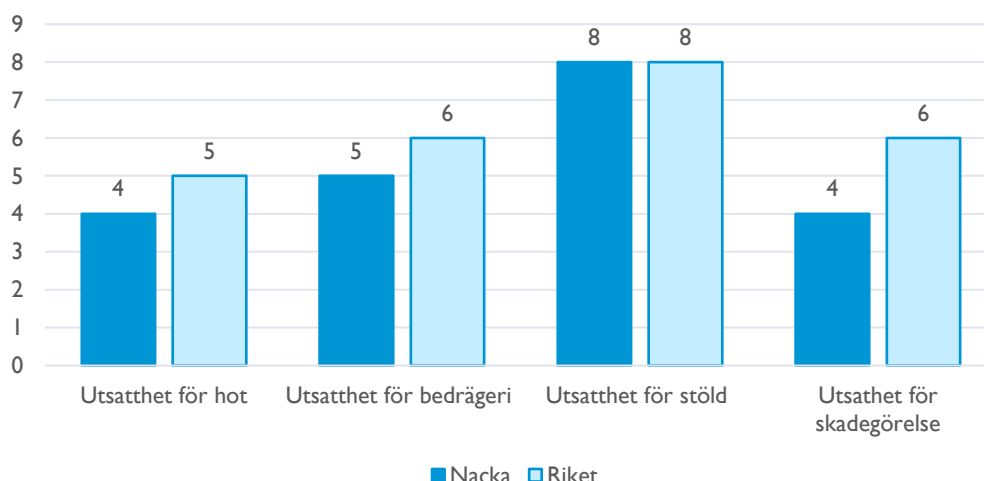

Källa: Polismyndigheten

5.2. Trygghet

Den självrapporterade **utsattheten** för brott i Nacka kommun följer de övergripande trenderna som observeras på riksnivå under år 2024, men med en lägre andel som uppger sig vara utsatta för brott. Diagrammet visar att en procentuellt mindre andel personer i Nacka uppger att de utsätts för hot, bedrägeri och skadegörelse, i jämförelse med riket som helhet. Däremot är andelen personer som uppger att de utsätts för stöld i Nacka lika hög som på riksnivå.

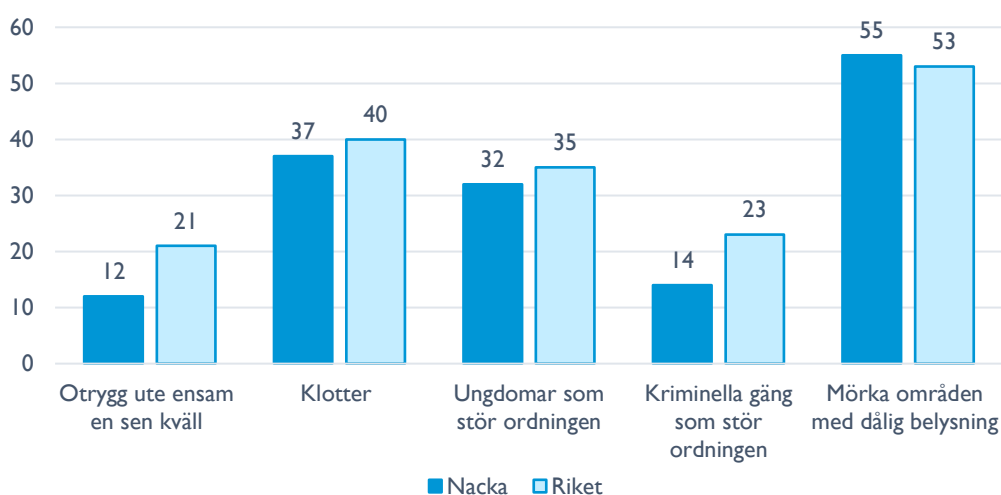
Utsatthet för brott (År 2024)

Källa: Trygghetsundersökningen (Origo Group)

Den självrapporterade **otryggheten** i Nacka kommun följer, likt utsattheten för brott, de övergripande trenderna på riksnivå. Diagrammet visar att Nacka har en lägre andel som rapporterat om otrygghet i den offentliga miljön inom kategorierna ”otrygg ute ensam en sen kväll”, ”ungdomar som stör ordningen”, ”kriminella gäng som stör ordningen” och ”klotter”, dock med små marginaler. I kategorin ”mörka områden med dålig belysning” anger däremot de svarande en högre andel som upplever otrygghet i Nacka än vad som rapporteras på riksnivå.

Otrygghet i offentlig miljö (År 2024). Andel (procent) av svarande som uppger otrygghet i den offentliga miljön.

Källa: Trygghetsundersökningen (Origo Group)

Vid en jämförelse av problemindexet, som tagits fram av Stiftelsen Tryggare Sverige, mellan olika kommuner med liknande invånarantal, framgår det att Nacka kommun uppvisar ett förhållandevis mycket lågt problemindex. Endast Karlstad har ett lägre problemindex än Nacka. Nackas problemindex på 1,30 är avsevärt lägre än medelvärdet för Sveriges kommuner, som är 2,0.

Jämförelse mellan kommuner med liknande befolkningsmängd

	2024	Invånarantal
Nacka	1,30	112 112
Helsingborg	2,16	152 091
Eskilstuna	1,65	107 203
Gävle	1,86	103 838
Lund	1,54	131 590
Karlstad	1,19	98 084
Eskilstuna	1,65	107 203

Källa: Trygghetsmätningen (Stiftelsen Tryggare Sverige)

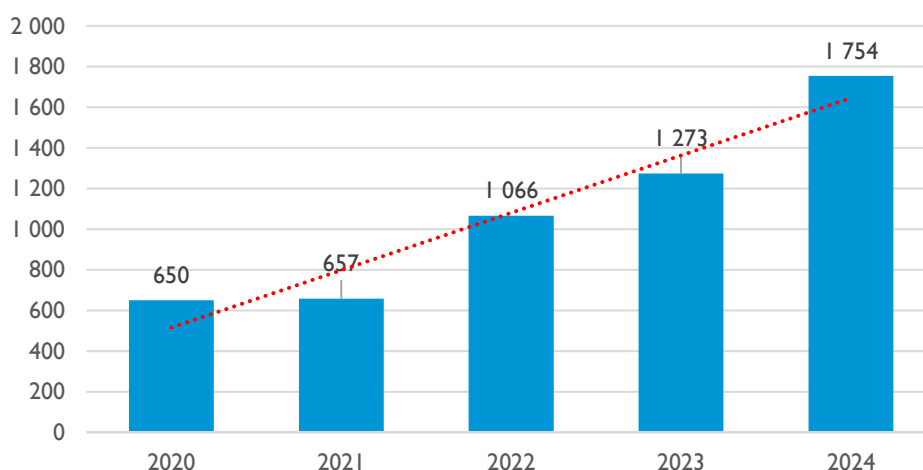
Totalt problemindex för hela kommunen, mellan 1 - 6

6. Bedrägeribrott

Bedrägeribrottsligheten är den enda brottskategorin som visar en ökning över tid i Nacka kommun, medan övriga brottskategorier minskar. I relation till Nackas jämförelsekommuner kan vi se att utvecklingen över tid följer en liknande stigande trend för alla kommuner. Samtliga kommuner har upplevt en kraftig ökning från år 2021 fram till år 2024. Före denna period (från år 2016 till 2021) har bedrägeribrottsligheten minskat, för att därefter vända och öka markant.

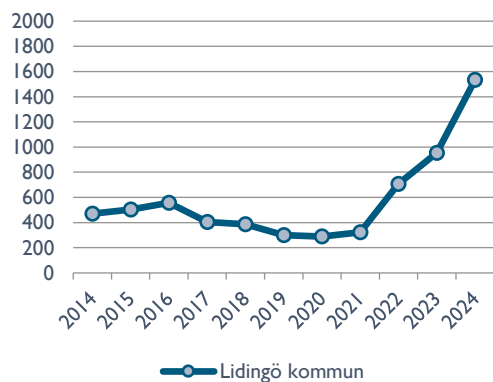
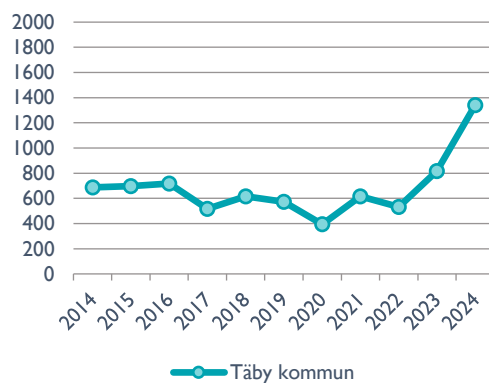
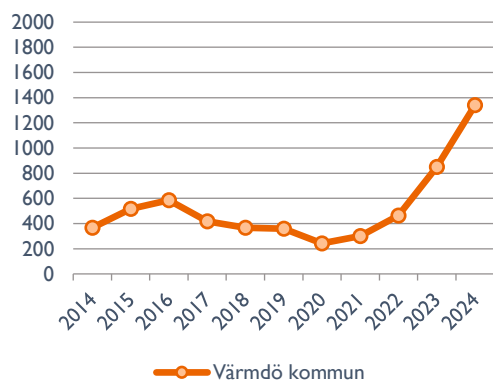
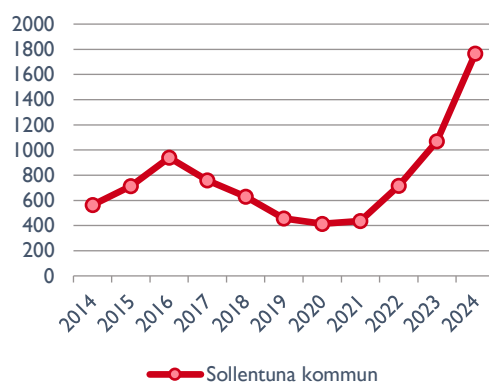
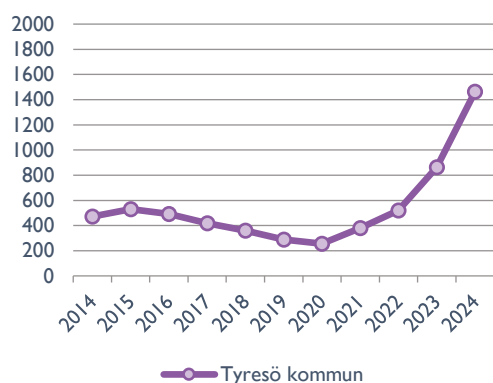
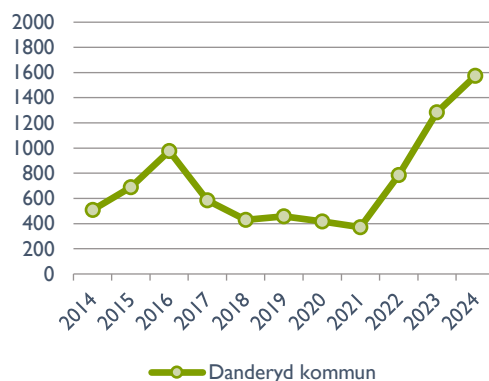
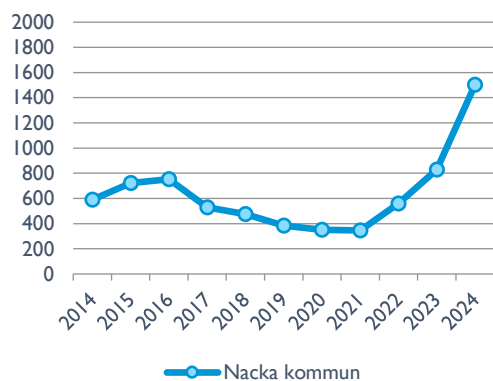
I Nacka var det totala antalet polisanmälda bedrägeribrott 1 754 under år 2024, vilket innebär en ökning med 1 014 anmälningar, eller 169,9 procent, jämfört med år 2020.

Bedrägeribrott (Nacka kommun). Totalt antal anmälda bedrägeribrott i Nacka kommun

Källa: Polismyndigheten

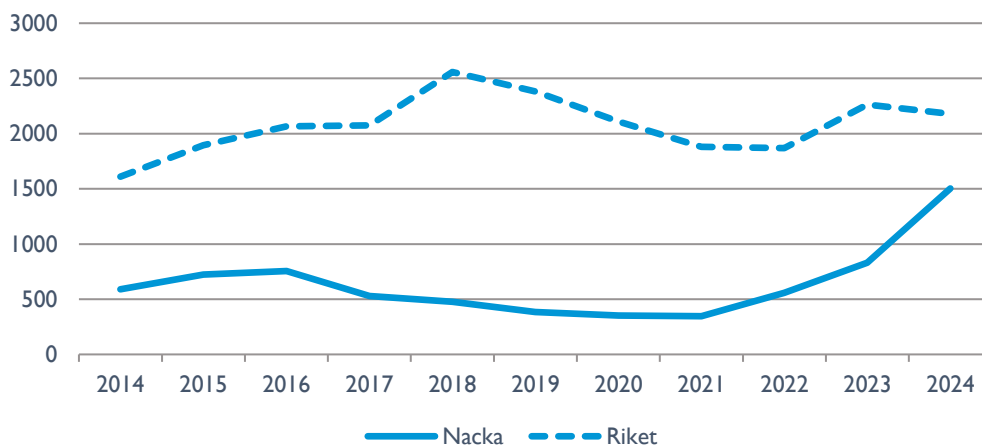
Bedrägeribrott, per 100 000 invånare, per kommuner

Källa: Brottsförebyggande rådet

Vid en längre tidsperiod, baserat på antalet polisanmälda bedrägeribrott per 100 000 invånare, framgår samma trend. Vi kan observera en ökning från och med år 2021 efter en period av minskande bedrägeribrottslighet från 2016 till 2020. Efter 2021 har ökningen varit kraftig fram till år 2024. Under år 2024 rapporterade Nacka kommun 1 503 anmälda bedrägeribrott per 100 000 invånare. Trots denna ökning ligger Nacka fortfarande betydligt lägre än riksgenomsnittet. Däremot är ökningen i Nacka kommun mer markant och högre än den som observeras på riksnivå sedan år 2021.

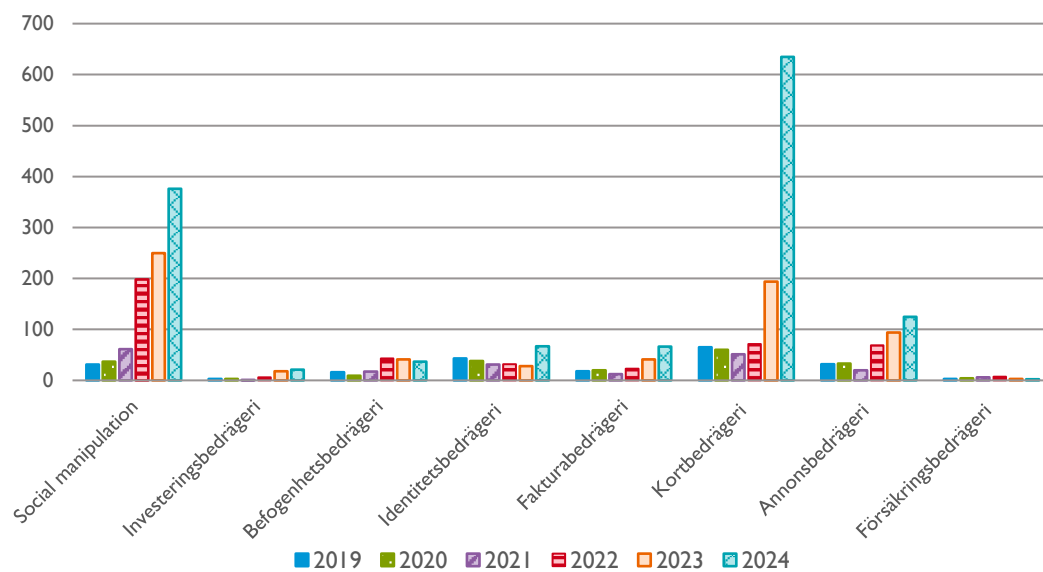
Bedrägeribrott (Nacka jämfört med riket). Antal anmälda bedrägeribrott per 100 000 inv. Nacka jämfört med riket.

Källa: Brottsförebyggande rådet

Bedrägeribrott kan delas upp i olika kategorier, och för att få en bättre förståelse för vilka typer av bedrägerier som har ökat under de senaste sex åren används detta stapeldiagram. Nacka kommun uppvisar en ökning i flertalet av kategorierna under år 2024, en ökning som hade sin start år 2022. Den kategori som visar den största ökningen under 2024 är kortbedrägerier. Detta kan spegla en ökad sårbarhet bland befolkningen, möjligen relaterad till en ökad digitalisering och en större användning av bland annat internetbanker och e-handel. Det kan också indikera att kriminella nätverk har utvecklat mer sofistikerade metoder. Enligt Polismyndigheten (2023) är bedrägeribrottsligheten en av den organiserade brottslighetens största inkomstkällor. De pengar som genereras från bedrägeribrott återinvesteras i andra brottsliga verksamheter, såsom narkotikabrott eller vapenbrott. Bedrägerier finansierar även brottsliga verksamheter att bedriva sprängningar och skjutningar som i sig är väldigt dyrbart, men som inte genererar någon brottsvinst.

Bedrägeri i Nacka uppdelat per kategori, antal anmälda brott per 100 000 invånare

Källa: Brottsförebyggande rådet

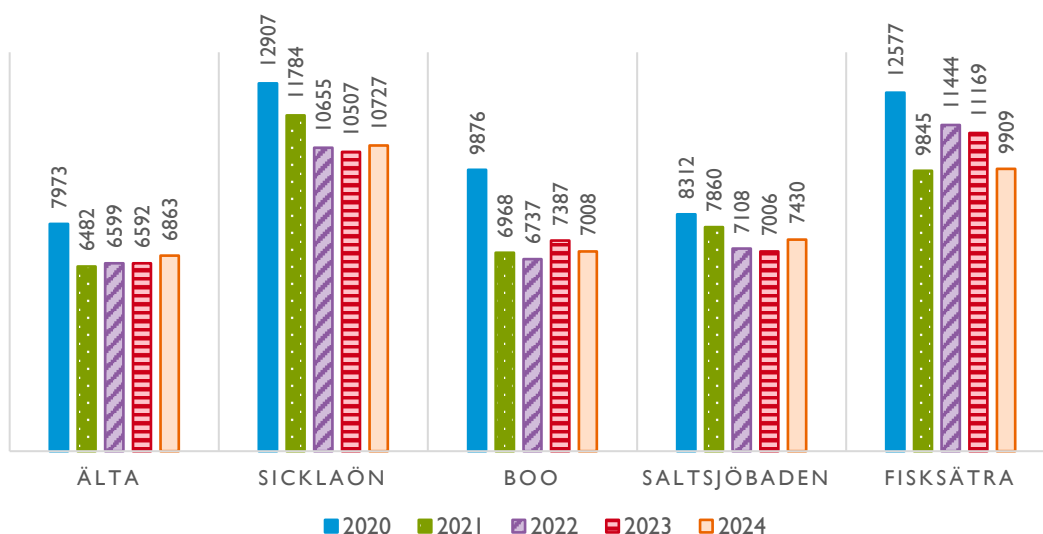
7. Jämförelse mellan kommundelar

7.1. Brottsutveckling

Nacka kommun är uppdelad i olika kommundelar och dessa presenteras utifrån sin lokala brottsproblematik. Att använda kommundelarna som en analytisk enhet bidrar till en bättre förståelse för vilka områden som är mest drabbade av brottslighet och otrygghet i Nacka. Detta skapar ett starkt kunskapsbaserat underlag för vidare analys och åtgärdsplan. De aktuella kommundelarna är: Älta, Sicklaön, Boo och Saltsjöbaden/Fisksätra. Fisksätra har fortsatt varit ett utsatt område sedan 2021 och kommer därför att särskiljas från Saltsjöbaden för att ge en tydligare bild av var problematiken är mest uttalad.

Vid en analys av antalet polisanmälda brott per 100 000 kan vi se att samtliga kommundelar har minskat i antalet anmälningar från 2020 till 2024. Däremot finns det vissa skillnader mellan de olika åren. Alla kommundelar uppvisar en positiv trend där polisanmälningarna minskar, med undantag för Älta, där en ökning har observerats från 2021. När vi ser till enskilda brottskategorier kan vi konstatera att det finns små skillnader mellan de olika kommundelarna. Generellt har brottsligheten minskat i majoriteten av kategorierna mellan 2019 och 2024. Samtliga kommundelar har lägre resultat (lägre antal polisanmälningar) under 2024 jämfört med mätningarna från 2020, med undantag för bedrägeribrott. Bedrägeribrottsligheten är den kategori som sticker ut och visar en negativ trend i samtliga kommundelar, vilket också stämmer överens med de övergripande siffrorna för Nacka. Denna utveckling inom de olika kommundelar visar att den kommundel mest lägst antal är Älta och den med högst Sicklaön med Fisksätra strax efter.

Antal brott som anmäls per kommundel (per 100 000 invånare)

7.2. Trygghet

Vid en genomgång av trygghetsundersökningen från Origo Group ser vi liknande trender mellan kommundelarna. Övergripande är det en positiv utveckling i fyra av fem kommundelar, där både Sicklaön och Älta visar en positiv utveckling i samtliga kategorier, vilket innebär att den självrapporterade utsattheten och otryggheten minskar i dessa områden. Boo och Saltsjöbaden uppvisar också en positiv utveckling i majoriteten av kategorierna, men båda områdena visar en negativ utveckling i kategorierna för utsatthet, bedrägeri och stöld. Boo visar dessutom en negativ utveckling i kategorin för utsatthet för hot. I Fisksätra är bilden däremot mer negativ, där utsattheten och otryggheten ökar i majoriteten av kategorierna.

	Otrygg ute en sen kväll	Mörka områden med dålig belysning	Klotter	Kriminella gäng som stör	Utsatt för stöld	Utsatt för bedrägeri	Ungdomar som stör ordningen	Utsatt för hot	Utsatt för skadegörelse
Nacka	C	C	C	C	C	B	C	C	C
Sicklaön	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Fisksätra	C	A	A	C	A	A	A	C	B
Saltsjöbaden	C	C	C	C	A	A	C	C	C
Boo	C	C	C	C	C	A	C	A	A
Älta	C	C	C	C	C	C	C	C	C

Brottstrend i respektive kommundel baserat på de tre senaste mätningarna. Rött (A) = Negativ trend. Gult (B) = oförändrad trend. Grönt (C) = positiv trend.

Problemindex i olika kommundelar

	2024	2022	2018	2016
Nacka kommun (totalt)	1,30	1,35	1,74	1,61
Älta	1,49	1,32	1,82	1,64
Sicklaön	1,16	0,97	1,65	1,52
Boo	1,51	1,44	2,24	1,48
Saltsjöbaden	1,16	1,18	1,76	1,64
Fisksätra	2,19	2,65	2,21	2,82

Källa: Stiftelsen Tryggare Sverige

Ser vi till trygghetsmätningen av Stiftelsen tryggare Sverige kan vi se liknande trender som i trygghetsundersökningen av Origo Group. En översikt av problemindexet i Nackas kommundelar visar att det finns vissa skillnader mellan områdena. Trots dessa skillnader visar samtliga kommundelar ett förhållandevis lågt problemindex. Nacka kommun som helhet uppvisar ett betydligt lägre problemindex än det nationella genomsnittet för Sveriges kommuner, vilket ligger

på (2,0). Ett probleminde under (2,0) indikerar en positiv situation för en kommun, medan ett index på (2,0) tyder på viss problematik. Ett index över (3,0) innebär ofta att en kommun har en mer påtaglig problematik. Som framgår av nedanstående tabell har Nackas kommuner över lag ett lågt probleminde. Fisksätra uppvisar i denna undersökning en betydande förbättring år 2024 jämfört med resultatet från 2022. Trots denna förbättring ligger probleminde fortfarande över (2,0), vilket innebär att området fortsatt har viss problematik, men med en tydlig positiv utveckling. Saltsjöbaden visar en viss förbättring, medan de övriga kommunerna – Älta, Sicklaön och Boo – alla uppvisar något försämrade resultat för år 2024.

7.3. Ungdomsbrottslighet

Ungdomar utgör en målgrupp med högre brottslighet, både i Nacka kommun och i Sverige i stort. Trots detta avviker resultaten kring ungdomsbrott från andra källor som presenteras i denna lägesbild. En tydlig ökning av självrapporterad brottslighet har observerats bland elever i årskurs 9 i samtliga kommuner under de senaste tre åren, vilket tyder på en negativ trend. Bland Nackas områden visar Fisksätra de bästa resultaten, medan Boo har de sämsta. För gymnasieelever i årskurs 2 är bilden något mer positiv, även om de flesta kategorier fortfarande visar en negativ utveckling under samma period. Sicklaön utmärker sig som den kommun med den mest gynnsamma utvecklingen, medan Saltsjöbaden och Boo har de sämsta resultaten.

När det gäller utsatthet för brott visar resultaten en mer positiv trend generellt. För elever i årskurs 9 är Boo och Fisksätra de områdena med bäst resultat, medan Saltsjöbaden har de sämsta. För gymnasieelever i årskurs 2 är utvecklingen ännu mer fördelaktig, där samtliga kommuner visar en positiv trend. Älta har den svagaste utvecklingen, medan Boo och Saltsjöbaden visar de mest gynnsamma resultaten.

7.4. Sammanfattning

Kartläggningen visar tydligt att trygghetsläget och brottsligheten inte är jämnt fördelade inom Nacka kommun.

- Sicklaön framstår som den mest stabila och positiva kommunen, med lågt probleminde, minskad brottslighet (förutom bedrägerier) och hög trygghet.
- Älta har den lägsta totala brottsnivån, men visar en negativ trend vad gäller misshandel och ungdomsbrottslighet särskilt bland gymnasieelever i årskurs 2. Älta har dock en positiv utveckling i mätningarna gällande trygghet.
- Boo uppvisar förbättringar i flera trygghetskategorier men har de sämsta resultaten gällande ungdomsbrottslighet, särskilt bland elever i årskurs 9.
- Saltsjöbaden uppvisar generellt en hög trygghet, men sticker ut negativt i ungdomsundersökningen, främst gällande utsatthet inom båda årskurserna.

- Fisksätra är den kommunal del som står inför de största utmaningarna, med högt antal polisanmälda brott, högst problemindex och därmed en lägre trygghet. Området klassades som ett ”utsatt område” av Polismyndigheten 2021 och 2023. Dock visar Fisksätra också flera förbättringar: lägre brottsnivåer än tidigare, minskad utsatthet och ett sjunkande problemindex. Detta bekräftar att riktade insatser kan ge effekt även i socioekonomiskt utsatta områden. Det är också viktigt att påvisa att Fisksätra visar en låg brottslighet och hög trygghet i jämförelse med likartade områden med låg socioekonomisk status, hög andel unga i riskzon samt högt bidragstagande.
(För ytterligare förtydliganden och detaljer, se bilaga 1.1–1.5 för varje enskild kommunal del)

8. Slutsats och analys

Genom att analysera detta underlag skapas en triangulering, en kunskapsbaserad lägesbild av brotts- och trygghetssituationen i Nacka kommun. Det betyder att denna helhetsbild bygger på data från tre olika ställen; polisanmällda brott, trygghetsundersökningar och Stockholmsenkäten, vilket möjliggör en nyanserad och faktabaserad lägesbild. Kombinationen av dessa källor säkerställer att lägesbilden blir så heltäckande och tillförlitlig som möjligt. På detta sätt kan man identifiera vilka brott som är vanligast, vilka områden som är mest utsatta, hur situationen utvecklats över tid och hur Nacka förhåller sig till sina jämförelsekommuner.

Fördjupad analys och slutsats

Nacka kommun uppvisar ett över lag ett positivt läge vad det gäller trygghet- och brottslighet i jämförelse med såväl riket som jämförande kommuner. Brottsnivåerna är generellt låga och känslan av trygghet bland invånarna har ökat. Trots detta präglas kommunens lägesbild (2025–2027) av ett antal komplexa utmaningar som kräver djupare förståelse, lokalt anpassade strategier och ett fortsatt långsiktigt brottsförebyggande arbete.

Lägesbilden för Nacka kommun (2025–2027) utgör ett omfattande och sektorsövergripande underlag för att förstå brottsligheten i kommunen. Rapporten visar en huvudsakligen positiv utveckling vad gäller såväl polisanmällda brott som trygghet, men tydliggör samtidigt områden och grupper där särskilda insatser fortsatt krävs.

Övergripande visar brottsstatistiken i Nacka kommun en positiv eller stabil trend över tid. Antalet polisanmällda brott per 100 000 invånare har varit förhållandevis oförändrat över tid, och 2024 noterades ett av de lägsta värdena sedan statistiken började föras år 1997. Trenden håller även när hänsyn tas till befolkningsökningen. I jämförelse med både riket och Nackas jämförelsekommuner: Värmdö, Täby, Sollentuna, Tyresö, Lidingö och Danderyd, visar Nacka en låg nivå, vilket tyder på ett framgångsrikt lokalt brottsförebyggande arbete.

Ett differentierat läge mellan kommundelar

Det geografiska perspektivet visar på vissa variationer mellan Nackas olika kommundelar. Exempelvis uppvisar Sicklaön de mest stabila och positiva resultaten i samtliga kunskapsunderlag, vilket kan förklaras av faktorer som hög socioekonomisk status, fungerande sociala nätverk och aktiv brottsprevention. Fisksätra, å andra sidan, framstår som den mest utsatta kommundelen – med hög brottsbelastning, låg trygghet och fortsatt klassificering som ett utsatt område av Polismyndigheten.

Detta illustrerar att det inte finns en universallösning för Nacka kommun. Tvärtom krävs skräddarsydda insatser som tar hänsyn till varje kommundels

unika sociala och strukturella förutsättningar. Fisksättras utmaningar kan exempelvis kopplas till låg socioekonomisk status och hög andel unga i riskzonen. Samtidigt är det viktigt att framhålla att Fisksätra även uppvisar förbättringar inom vissa områden, särskilt bland elever i skolår 9. Det är även viktigt att framhålla att Fisksätra i jämförelse med likartade områden med låg socioekonomisk status, hög andel unga i riskzon samt högt bidragstagande visar mycket goda resultat.

Ungdomars dubbla roller i Nacka kommun – både offer och lagöverträdare

Ungdomars roll i den lokala brottsligheten är särskilt central i lägesbilden. Även om ungdomar är en målgrupp med en högre brottsproblematik i Nacka enligt denna statistik är det också viktigt att komma ihåg att om vi i stället lägger ihop all brottslighet som vuxna begår (under en mycket längre tidsperiod) är det i stället vuxna som utgör den högre andelen brottslighet än ungdomar. Resultaten från Stockholmsenkäten pekar på en ökning av självrapporterad brottslighet bland elever i årskurs 9 under de tre senaste åren. Särskilt ökar kategorierna klotter, snatteri och mobbning. Dock är nivåerna fortfarande lägre än under tidigt 2000-tal, vilket indikerar att trenden sett till en längre tidsperiod är positiv. När det gäller utsatthet är den något mer positiv och visar på en minskande trend i alla kategorier förutom mobbning, även sett till en längre tidsperiod.

Samtidigt visar elever i gymnasiets årskurs 2 generellt en mer positiv utveckling. Det kan tolkas som att brottsligheten bland ungdomar i stor utsträckning är ett övergående fenomen – något som bekräftas av livsförloppskriminologin, vilket ser till ungdomsbrott som en del av en övergående livsfas. Dock finns en liten men betydelsefull grupp som löper risk att fastna i en långvarig kriminell bana, ofta på grund av social exkludering, svaga skyddsfaktorer eller brist på tidigt stöd. Differentiella associationsteorin (Sutherland & Cressey, 1955) ger ytterligare förståelse för dessa mönster. Den visar att brottsligt beteende ofta är ett resultat av social inlärning där avvikande beteenden och normer normaliseras inom vissa umgängeskretsar. I de delar av kommunen där ungdomar saknar positiva förebilder och i stället influeras av kriminella nätverk ökar risken för att brott internaliseras och normaliseras som en legitim strategi.

Mobbning utgör ett särskilt allvarligt och återkommande problem, både för elever i skolår 9 och gymnasieelever i årskurs 2. Denna brottskategori ökar i flera kommundelar och är en av få som inte följer den generellt positiva trenden. Mobbning är också dubbelt problematisk, då den återfinns både inom begångna brott och i utsatthet för brott. Detta kan indikera strukturella brister i skolmiljön, otillräckligt socialt stöd eller en normalisering av kränkande beteenden. Mobbning tenderar dessutom att samverka med andra former av brottsligt beteende. Här krävs ett fortsatt nära samarbete mellan skolor, socialtjänst och fritidsverksamhet.

Sociala medier – en ny brottsarena

Det moderna samhällets digitala dimension, särskilt sociala medier, spelar en växande roll i ungdomars vardag. Plattformar som främjar kommunikation och kunskapsutbyte kan också fungera som arenor för mobbning, hot, radikaliserings och kriminell organisering. Den ökade förekomsten av mobbning bland ungdomar i Nacka kan delvis förklaras av denna utveckling, enligt både Folkhälsomyndigheten (2024) och Polismyndigheten (2024).

Den växande bedrägeribrottsligheten – ett samhällshot

Ett tydligt undantag i polisanmälda brott utgörs dock av bedrägeribrottsligheten som ökat kraftigt med nästan 170 procent mellan 2020 och 2024.

Bedrägeribrotten har blivit en nyckelutmaning, både lokalt och nationellt. Ökningen tros bero på flera faktorer: ökad digital närvaro, sårbarhet bland äldre, samt en tilltagande professionalisering bland kriminella nätverk. Bedrägerier är idag en av de främsta inkomstkällorna för organiserad brottslighet och riskerar att finansiera annan kriminell verksamhet såsom narkotikahandel och vapenbrott menar polismyndigheten (2023). Ser vi också till en utveckling för de tre senaste åren kan vi se en viss ökning inom tillgreppsbrott vilket kan spegla en låg socioekonomisk status, en högre anmälningsbenägenhet på grund av försäkringskrav eller en minskad risk för att åka fast på grund av lågt antal övervakningskameror, polisiär närvaro eller dålig belysning. Däremot sett till dålig belysning i trygghetsundersökningarna visar Nacka kommun en minskande problematik.

Utvecklingen kan också förklaras genom rutinaktivitetsteorin (Cohen & Felson 1979), som pekar på att brott uppstår när tre faktorer sammanfaller: en motiverad gärningsperson, ett lämpligt mål och avsaknaden av kapabla väktare. I det digitala samhället har dessa faktorer mötts i nya former: avancerade metoder, brist på teknisk skyddskompetens bland invånare, samt större svårigheter att upptäcka och stoppa gärningspersoner.

Bedrägeribrottens ökning är med andra ord inte bara ett polisiärt problem utan en indikator på en djupare sårbarhet i samhällets digitala skyddsmekanismer.

Ordningsbrott, skadegörelse och social kontroll

Invånarnas känsla av trygghet i Nacka har också utvecklats i en positiv riktning. Trygghetsundersökningen från Origo Group och trygghetsmätningen från Stiftelsen Tryggare Sverige visar att självrapporterad otrygghet har minskat i majoriteten av kategorierna över tid, den kategori som inte minskar utan behåller en stabil trend över tid är bedrägeribrottsligheten. År 2024 är det uppmätta problemindexet i Nacka kommun (1,30), vilket är avsevärt lägre än rikssnittet (2,0) och placerar Nacka bland de tryggaste kommunerna i Sverige, vilket också är något som sticker ut på grund av Nackas storlek och nära anslutning till en storstad.

Tryggheten och utsattheten för brott har till största del minskat över tid men trots det finns viss problematik fortfarande kvar, att ordningsstörningar – såsom klotter, skadegörelse och nedskräpning – påverkar flera av kommundelarna, särskilt Fisksätra. Dessa upplevelser, som ibland avviker från den faktiska brottsstatistiken, understryker vikten av att använda flera datakällor för att skapa en rättvis och nyanserad bild av brottsläget i våra kommundelar.

Detta går att förstå genom Broken Windows-teorin (Wilson & Kelling, 1982), som kan bidra till att förklara hur en nedgången och ovårdad miljö kan signalera att ingen bryr sig om platsen, vilket i sin tur kan leda till en ökning av brottslighet. Det kan vara särskilt relevant i områden där det finns synliga tecken på skadegörelse, nedskräpning eller bristande underhåll. Om dessa problem inte åtgärdas snabbt kan en negativ spiral uppstå där otryggheten och brottsligheten ökar. Teorin hävdar därmed att om mindre ordningsproblem tolereras så riskerar det att leda till allvarigare problem i området. Eftersom mindre ordningsbrott enligt teorin är ett tecken på att den sociala kontrollen i ett område har avtagit och därmed måste en markering göras för att visa att ett avvikande beteende inte är accepterat genom att agera tidigt.

Trygghetsmätningarna visar exempelvis på problemindeks 6 för nedskräpning i Fisksätra – en nivå som indikerar ”ett mycket allvarligt problem”. Även på Sicklaön, trots dess positiva övergripande resultat, framkommer att skadegörelse är den kategori som ökat mest, vilket ytterligare visar vikten av att arbeta förebyggande även i tryggare områden.

Sociala band och tillit som skyddsfaktorer

Enligt Hirschis sociala band-teori (1969) är starka kopplingar till samhällets institutioner som familj, skola, arbete och rättssystem avgörande för att individer ska avstå från brott. I Nacka visar trygghetsundersökningarna ett högt förtroende för både kommun och polis, vilket är en styrka. Samtidigt kan vissa grupper, särskilt i utsatta områden, ha svagare sociala band och därmed ökad benägenhet att begå brott enligt teorin. Därför bör ett fokus läggas på att stärka ungas anknytning till skola, fritidsverksamhet och civilsamhälle för att minska risken för avvikande beteenden.

Slutsats – ett tryggt Nacka med utmaningar som kräver lokalt förankrat arbete

Nacka är i grunden en trygg kommun med låg brottsnivå och högt förtroende för samhällsinstitutioner. Samtidigt finns flera komplexa utmaningar – inte minst kopplade till ungdomsbrottslighet, mobbning, bedrägeribrottslighet och skillnader finns mellan de olika kommundelarna.

9. Bilagor

- 9.1. Kommundel Älta**
- 9.2. Kommundel Sicklaön**
- 9.3. Kommundel Boo**
- 9.4. Kommundel Saltsjöbaden**
- 9.5. Kommundel Fisksätra**

10. Källhänvisning

Brottsförebyggande rådet. (Brå). (2024). *Om brottsstatistiken*. Tillgänglig: [Om brottsstatistiken | Brå - Brottsförebyggande rådet](#).

Brottsförebyggande rådet. (Brå). (2024). *Nationella trygghetsundersökningen 2024*. (NTU). Tillgänglig: [Nationella trygghetsundersökningen 2024](#).

Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025). *Anmällda brott – gör din egen sökning*. Tillgänglig: [Gör din egen sökning](#).

Cohen, E. L. & Felton, M. (1979). *Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach*. American Sociological Review, nr 4, uppl., 44 s. 588–608. Tillgänglig: [Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach](#).

Folkhälsomyndigheten. (2024). *Viktigt att stödja balanserad användning av digitala medier*. Tillgänglig: [Viktigt att stödja balanserad användning av digitala medier — Folkhälsomyndigheten](#).

Hirschi, T. (1969). *A Control Theory of Delinquency*. I Williams, F. P. & McShane, M. D. (red.). *Criminology theory. Selected classic readings*. 2 uppl., s. 289–305. Cincinnati, OH: Anderson Publishing.

Polismyndigheten. (2024). *Så rekryteras barn och unga till kriminalitet*. Tillgänglig: [Så rekryteras barn och unga in i kriminalitet | Polismyndigheten](#).

Polismyndigheten. (2024). *Utsatta områden*. Tillgänglig: [Utsatta områden | Polismyndigheten](#).

SFS 2023:196. (2023). *Om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete*. Stockholm: Justitedepartementet | Sveriges riksdag. Tillgänglig: [Lag \(2023:196\) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete | Sveriges riksdag](#).

Sutherland, E., Cressey, R. (1955). *Principles of Criminology*. 5 uppl. Philadelphia: J B Lippincott Company.

Wilson, J. & Kelling, G. (1982). *The Police and Neighborhood Safety: Broken Windows*. 127 uppl., s. 29–38. Atlantic. Tillgänglig: [Broken Windows - The Atlantic](#).